

2016. évi ... törvény
a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény módosításáról

1. §

(1) A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: MNBtv.) 49. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az MNB hatósági eljárása során a Ket. 10. § (2) bekezdése, 29. § (1b) és (1c) bekezdése, a 29. § (3) bekezdés b) pontja, a 29. § (3a) bekezdése, a 33. § (1a) bekezdése, 33/A. §-a, 49. §-a, a 71. § (2) bekezdés a) pontja, 71/A. §-a és a 72. § (5) bekezdése nem alkalmazható.”

(2) Az MNBtv. 49. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) Az MNB a hatósági eljárása során a hiánypótlás teljesítésére negyvenöt napnál hosszabb határidőt is megállapíthat.”

(3) Az MNBtv. 49. §-a a következő (4)-(7) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Az MNB által lefolytatott hatósági eljárásban az eljárás felfüggesztésének helye van.

(5) A kérelemre indult eljárás felfüggesztését indokolt esetben egy alkalommal az ügyfél akkor is kérheti, ha az eljárás felfüggesztésének egyébként nincs helye.

(6) Az eljárás az ügyfél kérelmére akkor függeszthető fel, ha

a) azt e törvény nem zárja ki,

b) nincs ellenérdekű ügyfél vagy az ellenérdekű ügyfél az eljárás felfüggesztéséhez hozzájárul, vagy az ellenérdekű ügyfél érdekét az nem érinti.

(7) Ha az MNB az eljárást az ügyfél kérelmére függeszti fel, és az ügyfél az eljárás folytatását hat hónapon belül nem kéri, az MNB az eljárást megszünteti.”

2. §

Az MNBtv. 60. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) Harminc napos ügyintézési határidő esetén a határidő indokolt esetben egy alkalommal, legfeljebb harminc nappal meghosszabbítható.”

3. §

(1) Az MNBtv. 149. § (1)-(3) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) Az elnök MNB-től származó havi bére 5 millió forint.

(2) Az alelnök MNB-től származó bére az elnök havi bérének 90%-a.

(3) A Monetáris Tanács 9. § (4) bekezdés c) pontjában meghatározott tagjainak MNB-től származó bére az elnök havi bérének 60%-a.”

(2) Az MNBtv. 149. § (5) és (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

- „(5) A felügyelőbizottság elnökének tiszteletdíja az elnök havi bérének 70%-a.
(6) A felügyelőbizottság további tagjainak tiszteletdíja az elnök havi bérének 60%-a.”

4. §

Az MNBtv. 162. §-a a következő (3)-(7) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Az MNB többségi vagy kizárólagos tulajdonában álló gazdasági társaság és az MNB által létrehozott alapítvány közérdekű és közérdekből nyilvános adatainak megismerése és közzététele tekintetében az Infotv. és a köztulajdonban álló gazdasági társaságok takarékosabb működéséről szóló 2009. évi CXXII. törvény szabályait az e törvényben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(4) Az MNB többségi vagy kizárólagos tulajdonában álló gazdasági társaságnál az MNB alapvető feladatával kapcsolatban kezelt, keletkezett vagy rögzített adat megismerésére a 137. § (2) bekezdésben foglaltakat megfelelően alkalmazni kell.

(5) Az MNB többségi vagy kizárólagos tulajdonában álló gazdasági társaság által az MNB bármely feladatának ellátásával kapcsolatban kezelt adat, amennyiben annak megismerése az Infotv. 27. § (2) bekezdés e) pontja szerinti központi pénzügyi vagy devizapolitikai érdeket sértene, az MNB vagy az MNB többségi vagy kizárólagos tulajdonában álló gazdasági társaság általi nyilvánosságra hozataláig, de legfeljebb az adat keletkezésétől számított tíz évig nem nyilvános.

(6) Az MNB többségi vagy kizárólagos tulajdonában álló gazdasági társaság és ezen gazdasági társaság által a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló törvény szerint közvetlenül vagy közvetve irányított vállalkozás által kezelt üzleti tevékenységgel kapcsolatos azon adat, amelynek más által történő megismerése az MNB többségi vagy kizárólagos tulajdonában álló gazdasági társaság üzleti tevékenysége szempontjából aránytalan sérelmet jelentene, nem ismerhető meg. Aránytalan sérelemnek minősül az, ha az adat más általi megszerzése, hasznosítása, másokkal való közlése vagy nyilvánosságra hozatala az MNB többségi vagy kizárólagos tulajdonában álló gazdasági társaság bármely versenytársát indokolatlan előnyhöz juttatná.

(7) Az MNB által létrehozott alapítvány vonatkozásában csak az alapítói jogok gyakorlására vonatkozó adat – ideértve az alapító okiratot, az alapítványi cél megvalósításához szükséges, az alapító okiratban vállalt vagyoni juttatás teljesítésére vonatkozó adatot – nyilvános, az alapítvány által kezelt egyéb adat kizárólag az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény (a továbbiakban: Ectv.) közhasznú szervezetekre vonatkozó rendelkezései szerint ismerhető meg az Ectv. 29. § (4) bekezdésének, 29. § (6) bekezdésének második fordulója és 37. §-ának alkalmazása kivételével.”

5. §

Az MNBtv. 54. alcíme a következő 183/G. §-sal egészül ki:

„183/G. § (1) A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény módosításáról szóló 2016. évi ... törvénnyel (a továbbiakban: Módtv.2.) megállapított 49. § (1), (1a), (4)-(7) bekezdését, valamint 60. § (1a) bekezdését a Módtv.2. hatálybalépésekor folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell.

(2) A Módtv.2.-vel megállapított 149. § (1)-(3) és (5)-(6) bekezdését a Módtv.2. hatálybalépését követő naptári hónap első napjától kell alkalmazni.

(3) A Módtv.2.-vel megállapított 162. § (3)-(7) bekezdését a Módtv.2. hatálybalépését megelőzően benyújtott, közérdekű adat megismerése iránti igénnyel összefüggésben a Módtv.2. hatálybalépésekor folyamatban lévő eljárásokban, valamint a Módtv.2. hatálybalépését megelőzően keletkezett adatok tekintetében is alkalmazni kell.”

6. §

Ez a törvény a kihirdetését követő napon lép hatályba.

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A módosítási javaslat bővíti a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvénytől (a továbbiakban: Ket.) való eltérés lehetőségét, így az MNB hatósági eljárásainak összetettségére tekintettel biztosítja a sommás eljárás szabályainak mellőzését, az eljárás felfüggesztésének és az összetett ügyekben a határidő hosszabbítás lehetőségét.

A módosítási javaslat az MNB által a 162. § (2) és a 165. § (2) bekezdése alapján létrehozott, tulajdonolt gazdasági társaság és alapítvány által kezelt adatok megismerésére vonatkozóan részletes szabályokat állapít meg annak érdekében, hogy az MNB saját maga által kezelt adatokra vonatkozó, e törvényben foglalt speciális szabályokkal való összhangot megteremtse, és egyértelművé tegye, hogy azokat az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvénynek (a továbbiakban: Infotv.) megfelelően, és az Alaptörvényben foglalt közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez fűződő alapjog tiszteletben tartásával kell alkalmazni.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

A pénzügyi közvetítőrendszer zavartalan, átlátható és hatékony működésének biztosítása, a pénzügyi közvetítőrendszer részét képező személyek és szervezetek prudens működésének elősegítése az MNBtv.-ben meghatározott feladatok közé tartozik (4. § (9) bekezdés), amit gyengítene az, ha formai okokból, a hatóság hallgatása vagy az ügyfél nem megfelelő eljárása, hiánypótlása miatt lehetőség lenne engedély megszerzésére. A 2015. júliusban hatályba lépett MNBtv. módosítások éppen ellenkező célból születtek, a Ket. módosítás ezeket gyengíti. A Ket. módosítása továbbá a jogalkotó feltételezhető szándéka szerint a kisebb jelentőségű általános közigazgatási ügyekben alkalmazható, de az MNB speciális eljárásaiban nem, mivel így az MNB nem tudja betölteni az MNBtv.-ben számára delegált feladatokat.

Az MNB eljárásaiban – annak specialitásai miatt – nem lehet cél a függő hatályú döntés általános közigazgatási eljárásban irányadó jogkövetkezményeinek alkalmazása, azok közül pedig különösen nem az, amely értelmében a kérelmezőt a kérelmezett jog gyakorlása megilleti, vagyis az engedélyt megadottnak kell tekinteni, mivel az eljárás még nem zárult le, a tényállás még nem felderített, az engedélyezési feltételek még nem igazoltak stb. Ez ugyanis gyakorlatilag azt jelentené, hogy pl. egy bank vezető állású személye anélkül lehetne megválasztottnak tekinthető, hogy a bank a hiánypótlási felhívásban foglaltakat – és így az engedélyezési feltételeket – teljesítette volna.

A pénzügyi közvetítőrendszer stabilitása elsőrendű érdek, ezért a közérdek magas szintjét érinti az MNB eljárásainak biztonsága és megfelelősége. Az MNB kapuőri szerepéből adódóan, eljárásainak komplex és speciális jellege miatt a tényállás tisztázása 8 nap alatt nem lehetséges. Az MNB által alkalmazott ágazati törvények a hatóság hallgatása jogintézményt speciális esetekben használják, ez ellentmond a Ket.-ben bevezetett hatóság hallgatása jogintézmény általános jellegének és ellehetetleníti e speciális jogintézmény célját.

Az MNB hatósági eljárásainak komplexitása szükségessé teszi, hogy a hiánypótlás teljesítésére az ügyfél negyvenöt napnál hosszabb határidőben tehessen eleget.

2016. január 1. napjától az eljárás felfüggesztése csak akkor lehetséges, ha azt törvény kifejezetten lehetővé teszi. Tekintettel arra, hogy az MNBtv.-ben eddig azért nem szerepelt a felfüggesztés intézménye, mert a Ket., mint általános eljárási törvény azt lehetővé tette, így 2016. január 1. napjától nincs lehetőség az MNB eljárásaiban a felfüggesztés alkalmazására. Egyes esetekben a döntés meghozatala az MNB előtt folyamatban lévő másik eljárásban hozott döntéstől vagy más hatóság döntésétől függ, így szükséges erre az időszakra az eljárás felfüggesztése. A korábbiakhoz hasonlóan az eljárás felfüggesztésének lehetőségét az ügyfél kérelmére is lehetővé kell tenni akkor is, ha az eljárás felfüggesztésére hivatalból nincs lehetőség.

A 2. §-hoz

Kizárólag komplex, harminc napos ügyintézési határidő melletti engedélyezési eljárások esetén az MNB-nek az ügy érdemi elbírálása érdekében az eljárási határidő hosszabbítására volt szüksége, erre 2016. január 1. napját követően nincs lehetőség. Bizonyos esetekben olyan összetett tényállást kell tisztázni egyes érdemi engedélyezési döntés meghozatalához, mely 30 nap alatt nem lehetséges, így az ügy teljes felderítéséhez szükséges az ügyintézési határidő meghosszabbítása, amelyre jelenleg is lehetséges ad a törvény hosszabb ügyintézési határidő mellett is. A módosítás által kizárólag a harminc napos ügyintézési határidő melletti engedélyezési eljárásokban az ügyintézési határidő meghosszabbítása sem lesz általános gyakorlat, arra csak indokolt esetben kerül sor, amelyről az ügyfél a hosszabbító végzésből értesül, hiszen az tartalmazza a határidő hosszabbítás indokait.

A 3. §-hoz

A vezető tisztségviselők és monetáris tanácsstagok, valamint a felügyelőbizottság elnöke és tagjai díjazását a törvény szabályozza, ezzel eleget téve a pénzügyi függetlenség megteremtését célzó EU követelménynek. A szabályozás a díjazás mértékét közelíti a piaci vezetői bérekhez és megfeleltethető az állami tulajdonú pénzügyi szektor társaságai vezető állású munkavállalóinak részére meghatározott javadalmazási keretnek.

A törvény az elnök MNB-től származó havi bérét határozza meg, majd a többi tisztviselő díjazása az elnök díjazása alapján kerül megállapításra, annak bizonyos, %-os értékében.

A 4. §-hoz

Az új (3) bekezdés meghatározza, hogy az MNB által létrehozott gazdasági társaság és alapítvány, illetve többségi vagy kizárólagos tulajdonában álló gazdasági társaság által kezelt adatok megismerése tekintetében főszabály szerint az Infotv. közérdekű és közérdekből nyilvános adatainak megismerésére és közzétételére vonatkozó szabályok és a köztulajdonban

álló gazdasági társaságok takarékosabb működéséről szóló 2009. évi CXXII. törvény rendelkezései irányadóak, az azoktól való eltérésekre e törvény ad lehetőséget.

A (4) és (5) bekezdés szabályai arra szolgálnak, hogy amennyiben az MNB többségi vagy kizárólagos tulajdonában álló gazdasági társaság az MNB alapvető vagy egyéb feladatát ellátva kezel adatokat, azok megismerése összhangban legyen az MNB feladatellátása során keletkezett adatok megismerésére vonatkozó szabályokkal.

A (4) bekezdés így az MNB többségi vagy kizárólagos tulajdonában álló gazdasági társaság által kezelt, az MNB alapvető feladatával kapcsolatos adatok vonatkozásában alkalmazni rendeli az MNB alapvető feladatának ellátásával kapcsolatos döntés megalapozását szolgáló adat megismerésére vonatkozó, a 137. § (2) bekezdésben foglalt rendelkezést.

Tekintettel arra, hogy az MNB bármely feladata ellátása során keletkezett adatok egy részének megismerése esetében fennállhat a központi pénzügyi vagy devizapolitikai érdek sérelmének veszélye, így a törvény az Infotv. 27. § (2) bekezdés e) pontjában adott törvényi eltérés lehetőségével élve az új (5) bekezdésben az adatkezelő gazdasági társaság, illetve a tulajdonos MNB mérlegelési jogkörébe helyezi annak eldöntését, hogy a központi pénzügyi vagy devizapolitikai érdek védelme, vagy a közérdekű adatok megismeréséhez fűződő jog védelme élvez-e elsőbbséget. Az adatkezelő ennek mérlegelése alapján dönt az adatok nyilvánosságra hozataláról vagy a megismerés korlátozásáról, amely időben differenciálható. A megismerés korlátozására előírható időtartam felső határa, összhangban az MNB-re vonatkozó 137. § (1) bekezdésében található szabályokkal, tíz év.

Az MNB többségi vagy kizárólagos tulajdonában álló gazdasági társaság kezelhet olyan típusú adatokat, amelyek megkérdőjelezhetetlenül az üzleti titok körébe tartoznak. Ezek tekintetében szükséges egy olyan szabály megalkotása, amely a jogalkalmazó számára támpontot nyújt annak mérlegelésében, hogy valamely közérdekből nyilvános adat megismeréséhez vagy az üzleti titok meg nem ismeréséhez fűződik-e nagyobb érdek. Az Alaptörvény M) cikk (2) bekezdésében garantált tisztességes gazdasági verseny érvényre juttatása érdekében konkretizálja a módosítási javaslat, hogy az MNB többségi vagy kizárólagos tulajdonában álló gazdasági társaság és ezen gazdasági társaság által közvetlenül vagy közvetve irányított vállalkozás is versenyezhet a piacon, és lehetnek olyan üzleti információi, amelyek nyilvánosságra kerülése ezt a versenyt befolyásolná.

Az (6) bekezdés egyértelmű fogódzót jelent: ha az adat megismerése az érintett gazdasági társaság üzleti tevékenysége szempontjából aránytalan sérelmet okozna, a döntés az lehet, hogy az nem ismerhető meg. A törvényalkotó támpontot ad továbbá az aránytalan sérelem fogalmára is: aránytalan sérelemnek minősül az, ha az adat más általi megszerzése, hasznosítása, másokkal való közlése vagy nyilvánosságra hozatala az MNB többségi vagy kizárólagos tulajdonában álló gazdasági társaság bármely versenytársát indokolatlan előnyhöz juttatná.

A (7) bekezdés szabályai egyértelművé teszik, hogy az MNB-re alapítóként eltérő adat-megismerési szabályok vonatkoznak, mint a feladataival és elsődleges céljaival összhangban létrehozott alapítványra. Az MNB esetében az Infotv. szabályainak megfelelően az alapítói jogok gyakorlására vonatkozó adatok, – ideértve az alapító okiratot, az alapítványi cél megvalósításához szükséges, az alapító okiratban vállalt vagyoni juttatás teljesítésére vonatkozó adatot – közérdekű adatigénylés során megismerhetők, míg az alapítvány által kezelt egyéb adatok megismerésére az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a

civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény (a továbbiakban: Ectv.) szabályai irányadóak.

Az alapítvány meghatározott célra rendelt vagyontömeg, amely jogi személyiséggel rendelkezik. Az alapítót terhelő főkötelezettség az alapítvány létrejöttéhez szükséges vagyoni juttatás teljesítése. A Ptk. 3:382. § (1) bekezdése alapján az alapító köteles az alapítványi cél megvalósításához szükséges, az alapító okiratban vállalt vagyoni juttatást teljesíteni. A Ptk. 3:384. § (2) bekezdése ezt azzal egészíti ki, hogy az alapító és a csatlakozó az alapítvány részére juttatott vagyont nem vonhatja el és nem követelheti vissza; az alapító okirat ettől eltérő rendelkezése semmis. Ezt a rendelkezést megfelelően alkalmazni kell az alapító és a csatlakozó jogutódjára is.

Az alapítvány egyik fő jellemvonása, hogy az alapítót az alapítvány mint jogi személy létrejötte, illetve az alapítvány létrejöttéhez és működéséhez szükséges vagyoni juttatás teljesítése után tulajdonosi jogok nem illetik meg. Az alapító azonban nemcsak, hogy nem gyakorolhat tulajdonosi jogokat az alapítvány felett, de a Ptk. garanciális szabálya szerint az alapítvány részére juttatott vagyont sem követelheti vissza.

Mindez azt jelenti, hogy alapítvány esetében a jogi személy és az azt létesítő alapító még jobban függetlenedik egymástól, mint gazdasági társaság esetén. Gazdasági társaság alapításánál sem kétséges, hogy a tulajdonos által teljesített vagyoni hozzájárulás kikerül a saját vagyonából és az újonnan létrejövő társaság tulajdonává válik. Gazdasági társaságok esetén azonban a jog megteremti azokat a társasági jogi eszközöket, amelyek révén a vagyon volt tulajdonosa mint a társaság tagja befolyást tud gyakorolni a társaság sorsára.

Alapítvány esetén azonban az alapítót a vagyoni juttatás teljesítése után semmilyen jogosultság nem illeti meg. Ennek megfelelően az alapító az alapítvány által folytatott tevékenység, illetve az azzal közvetlenül összefüggő gazdálkodás ellenőrzésére sem jogosult. Az alapítvány működését annak létrejöttétől kezdve a kuratórium, vagy egyszemélyes ügyvezető szervként a kurátor felügyeli.

Alapítvány létesítése esetén tehát a vagyon olyan mértékű elkülönülésére kerül sor, amely alapján az is megállapítható, hogy az alapító által juttatott vagyon elveszíti közvagyon jellegét. Annak ellenére tehát, hogy az alapító korábban közvagyonként gazdálkodott az alapítvány javára juttatott vagyonnal, ez a vagyontömeg – kikerülve az alapító vagyonából és annak felügyelete alól – egy újonnan létrejövő jogi személy tulajdonába kerül, ezáltal pedig köztulajdon jellegét is elveszíti.

Tekintettel az Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdésben foglaltakra, amely a közpénzekkel való gazdálkodás átláthatóságának követelményét és a közpénzekre és nemzeti vagyonra vonatkozó adatok közérdekű adatokká minősítését emelte alkotmányos rangra, szükséges annak jogszabályi szintű rendezése, hogy az alapítvány által kezelt adatok mely köre ismerhető meg közérdekű adatként. Az MNB által létrehozott alapítvány vonatkozásában az alapító által juttatott vagyon elveszíti közvagyon jellegét, a törvényi szabályozás szerint ezért ezen adatok nyilvánosságára nem az információs önrendelkezési jogról és információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény szabályait kell alkalmazni, hanem elegendő az általa kezelt adatok megismerésére a közhasznú szervezetekre vonatkozó, Ectv. szerinti nyilvánossági szabályok alkalmazása. A fentiekre tekintettel a jogalkotó az Ectv. közhasznú szervezetekre vonatkozó

adat-megismerési szabályait rendeli megfelelően alkalmazni azzal, hogy az MNB által létrehozott alapítványok sajátosságaira figyelemmel kivételeket határoz meg.

Az 5. §-hoz

Az MNBtv. átmeneti rendelkezéseit módosító rendelkezés.

A módosítási javaslat a Ket.-től való eltérés lehetőségét a folyamatban lévő ügyekre is kiterjeszti. A javaslat a hatálybalépését követő naptári hónap első napjától rendeli alkalmazni az elnök, az alelnökök, a Monetáris Tanács és a felügyelőbizottság tagjainak díjazására vonatkozó szabályokat.

A 162. § (3)-(7) bekezdésében rögzített szabályok kellően hatékony érvényesülése érdekében az ott rögzítetteket a folyamatban lévő közérdekű adatok megismerésére irányuló kérelmek teljesítésére, a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság előtt folyamatban lévő eljárásra és a bíróság előtt közérdekű adat kiadása iránt indított perekben is alkalmazni kell. A javaslat a módosítást megelőzően keletkezett, illetve a még ki nem adott adatokra is vonatkozik.

A 6. §-hoz

Hatályba léptető rendelkezés.

ORSZÁGGYÜLÉSI KÉPVISELŐ
Fidesz-Magyar Polgári Szövetség

Törvényjavaslat

Kövér László úr,
az Országgyűlés Elnöke részére

Helyben

Tisztelt Elnök Úr!

Magyarország Alaptörvénye 6. cikk (1) bekezdése alapján „**a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény módosításáról**” címmel a mellékelt törvényjavaslatot kívánom benyújtani.

Budapest, 2016. február 29.

Tisztelettel,

Bányi Erik
Fidesz – Magyar Polgári Szövetség